

«Затверджено»

рішенням IV сесії 441 скликання
Топорівської сільської ради
від 19.03. 2021 року № 64-6/21

Сільський голова Ю.Пасічник

ПРОГРАМА підтримки дітей з особливими освітніми потребами «НАЗУСТРІЧ ДІТЯМ» на 2021-2025 роки

«Погоджено»

Начальник гуманітарного відділу - відділу освіти,
культури, молоді та спорту
Топорівської сільської ради

Н. Курнац

03 2021 р.

«Погоджено»

Начальник фінансового відділу
Топорівської сільської ради

І.Бойко

03 2021 р.

I. Загальні положення та підстава для розроблення Програми

За останні роки в системі спеціальної освіти дітей з особливими освітніми потребами на національному рівні відбулися якісні зміни, а саме забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання в закладах освіти на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей. Визначення оптимальних шляхів і засобів впровадження інклюзивного навчання ґрунтується на основі відповідного нормативно-правового, навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.

Програма підтримки дітей з особливими освітніми потребами «Назустріч дітям» на 2021-2025 роки розроблена відповідно до:

- Конституції України;
- ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- п.6 ст.91 Бюджетного кодексу України;
- Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей»;
- Закону України «Про позашкільну освіту»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 10.04.2019 №530 «Про затвердження Порядку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти»;
- Указу Президента України від 03.12.2015 № 678/2015 «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю»;

- Указу Президента України від 13.12.2016 №553 «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю»;
- Листів Міністерства освіти і науки України від 10.01.2017 №1/9-2 «Про сучасні підходи до навчально-виховного процесу учнів з особливими освітніми потребами»;
- від 29.11.2017 № 1/9-639 «Щодо Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами».

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Реалізація прав на освіту дітей з особливими освітніми потребами розглядається як одне з найважливіших завдань державної політики в галузі освіти. Отримання такими дітьми якісної освіти є основною й невід'ємною умовою їх успішної соціалізації, забезпечення їх повноцінної участі в житті суспільства, ефективної самореалізації в різних видах професійної і соціальної діяльності. Приєднавшись до основних міжнародних договорів у сфері прав людини, Україна взяла на себе зобов'язання щодо дотримання загальнолюдських прав, зокрема, щодо забезпечення права на якісну освіту дітей з особливими освітніми потребами. У наш час набуває інтенсивного розвитку державна підтримка дітей з особливостями психофізичного розвитку, сприяння втіленню прогресивних ідей у практику.

Характерною особливістю сьогодення є реконструювання системи спеціальної освіти на демократичних та гуманістичних засадах, створення в країні альтернативних моделей психолого-педагогічної підтримки, механізмів для вільного вибору форм навчання дітей, рівня і діапазону освітніх потреб. В основу цього підходу покладено два принципи:

- не відривати дитину від сім'ї та суспільства, коли це можливо, і сприяти природному процесу її соціалізації;
- розробити та апробувати додаткові моделі спеціальної освіти та надати батькам дітей з особливостями психофізичного розвитку можливість вибору форм і видів майбутньої освіти.

Однією з форм навчання дітей з особливими освітніми потребами є нова, але визнана в багатьох країнах світу інклюзивна форма освіти, яка забезпечує безумовне право кожної дитини на навчання в закладі освіти за місцем проживання із забезпеченням усіх необхідних для цього умов. Інклюзивне навчання - це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників. В основу інклюзивної освіти покладена ідеологія, яка виключає будь-яку дискримінацію дітей, забезпечує однакове ставлення до всіх людей, але створює спеціальні умови для дітей з особливими потребами, а саме: безбар'єрність закладів освіти, функціонування спеціальних кімнат у закладах освіти з інклюзивною формою навчання, з сучасним корекційним обладнанням, дидактичними матеріалами та особливими наочними засобами.

Програма підтримки дітей з особливими освітніми потребами «Назустріч дітям» на 2021-2025 роки спрямована на створення комфортних умов перебування та навчання дітей з особливими освітніми потребами, які забезпечуватимуть не лише збереження здоров'я дітей, а й їх бажання перебувати в освітньому середовищі.

На сьогодні актуальними також залишаються проблеми законодавчої бази, розробки навчально-методичного забезпечення з питань освіти дітей з особливими освітніми потребами, ранньої діагностики та корекції, соціальної й медичної реабілітації, надання освітніх послуг, соціально-психологічний супровід осіб із особливими освітніми потребами, альтернативного дистанційного навчання; недостатній рівень охоплення спеціальною допомогою дітей з особливими освітніми потребами; неготовність закладів освіти до навчання дітей з вадами розвитку.

III. Мета Програми

Визначення пріоритетів державної політики у сфері освіти тісно переплітаються з пріоритетами Топорівської ОТГ в частині забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям з особливими освітніми потребами:

- створення умов для удосконалення системи освіти та соціальної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю, шляхом упровадження інноваційних технологій, зокрема, інклюзивного навчання;
- створення інноваційної моделі закладу освіти, здатного забезпечити умови для особистісного розвитку, творчої самореалізації та соціалізації дитини з особливими освітніми потребами;
- формування нової філософії суспільства щодо позитивного ставлення до дітей та осіб з порушеннями психофізичного розвитку та інвалідністю;
- утворення інклюзивних та/або спеціальних груп і класів для навчання осіб з особливими освітніми потребами;
- створення умов для забезпечення прав і можливостей дітей з особливими освітніми потребами для здобуття ними якісної освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів;
- співпраця з інклюзивно-ресурсним центром шляхом залучення необхідних фахівців для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини, надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.

IV. Основні завдання Програми

1. Удосконалення нормативно-правового, науково-методичного, фінансово-економічного забезпечення, орієнтованого на впровадження інклюзивного навчання; запровадження інноваційних освітніх технологій в контексті форм інклюзивного підходу та моделей надання спеціальних освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю; формування освітньо-розвивального середовища для дітей з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення психологопедагогічного, медико-соціального супроводу; впровадження інклюзивної моделі навчання у закладах освіти з урахуванням потреби суспільства.
2. Забезпечення безперешкодного доступу до соціального середовища та навчальних приміщень.

3. Розроблення та використання спеціального навчально-дидактичного забезпечення, реабілітаційних засобів навчання.
4. Удосконалення системи підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів, які працюють в умовах інклюзивного навчання.
5. Залучення батьків дітей з особливими освітніми потребами до участі у навчально-реабілітаційному, виховному процесі з метою підвищення його ефективності.
6. Забезпечення розвитку матеріально-технічної бази для підтримки відповідних санітарно-гігієнічних умов у закладах освіти з метою збереження здоров'я учасників освітнього середовища;
7. Модернізація та поновлення обладнання медичних кабінетів.

V. Очікувані результати

Виконання Програми дасть можливість:

- створити належні умови для функціонування розвитку інклюзивної освіти;
- ранньої реабілітації;
- забезпечити права дітей з особливими освітніми потребами на рівний доступ до якісної освіти незалежно від стану здоров'я, місця проживання;
- покращення навчально-методичного, консультаційного забезпечення освітнього процесу;
- забезпечити реалізацію прав осіб з особливими освітніми потребами на здобуття повноцінної, додаткової, скорегованої освіти, задоволення їх потреб у розвитку вмотивованої особистості, створення умов для фізичного, розумового і духовного розвитку дітей з особливими потребами;
- забезпечити навчання в ресурсних кімнатах, що у свою чергу сприятиме інтеграції дітей з порушеннями розвитку в освітній простір. Заняття в спеціалізованих кімнатах допоможуть дітям з особливими потребами подолати страхи, спалахи роздратування, невротичні стани та агресивну поведінку;
- підвищити психолого-педагогічний рівень підтримки дітей з особливими освітніми потребами в умовах

закладу освіти;

- підвищити рівень компетентності батьків дітей з особливими освітніми потребами педагогів, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі. Це зумовлює необхідність

прийняття Програми підтримки дітей з особливими освітніми потребами «Назустріч дітям» на 2021-2025 роки.

Реалізація запланованих заходів потребує відповідного фінансування. Відповідно це, в першу чергу, і організаційна та фінансова підтримка діяльності закладів освіти в напрямку реалізації Програми підтримки дітей з особливими освітніми потребами.

VI. Перелік заходів, фінансове забезпечення та етапи виконання Програми

Фінансове забезпечення Програми здійснюється місцевим бюджетом Топорівської сільської ради, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування Програми уточнюється щороку на відповідний рік у межах прогнозованих показників.

Загальний обсяг фінансування 100 тис. грн.

Програма підтримки дітей з особливими освітніми потребами «Назустріч дітям» на 2021-2025 роки виконується в 5 етапів.

<i>№ п/п</i>	<i>Найменування заходів</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Відповідальні за виконання</i>	<i>Загальн. обсяг фінансування (тис.грн.)</i>				
				<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>
1	Запровадження інклюзивного навчання в ЗДО, ЗЗСО	<i>За потреби</i>	Топорівська с/рада Гуманітарний відділ Консультативний центр Керівники ЗЗСО, ЗДО	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0

2	Розробка індивідуального плану розвитку дитини та забезпечення якісного психолого - медико - педагогічного супроводу дитини з особливими потребами	<i>За наявності організації навчання</i>	Гуманітарний відділ Консультативний центр Керівники ЗЗСО, ЗДО	Коштів не потребує
3	Здійснення супроводу дітей з вадами розвитку та надання консультативно - методичної допомоги батькам (особам, які їх замінюють), педагогам, працівникам соціально-педагогічних служб з питань виховання, навчання і лікування дітей з відхиленнями в розвитку, з девіантною поведінкою, у тому числі тих, які не підлягають направленню до спеціальних та спеціалізованих закладів освіти	<i>Лютий 2021 року</i>	Гуманітарний відділ ІРЦ Консультативний центр Керівники ЗЗСО, ЗДО	Коштів не потребує
4	Організація та систематичне проведення навчальних семінарів для вчителів закладів освіти, які здійснюють навчання з дітьми з особливими освітніми потребами	<i>Згідно плану роботи КЦ, ІППО ЧО</i>	Гуманітарний відділ ІППО ЧО Консультативний центр Керівники ЗЗСО, ЗДО	Коштів не потребує

5	Співпраця з ПТЗ області щодо здобуття професійно-технічної освіти дітям з вадами розвитку	<i>Упродовж 2021 - 2025 років</i>	Гуманітарний відділ Керівники ЗЗСО, ЗДО	Коштів не потребує				
6	Забезпечення архітектурної безбар'єрності закладів освіти для організації інклюзивного навчання	<i>2021 рік</i>	Топорівська с/рада Керівники ЗЗСО, ЗДО	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
7	Проведення благодійної акції «З любов'ю до дітей»	<i>Вересень</i>	Консультативний центр Керівники ЗЗСО, ЗДО	Коштів не потребує				
8	Конференція «Дитина під парасолькою прав»	<i>Грудень</i>	Гуманітарний відділ Консультативний центр Керівники ЗЗСО, ЗДО	Коштів не потребує				
9	Тренінг для педагогів «Інклюзивне навчання: рівні можливості для кожного»	<i>Січень</i>	Гуманітарний відділ Консультативний центр	Коштів не потребує				
10	Створення інформаційних ресурсів з інклюзивної освіти (розділи на шкільних сайтах, віртуальні бібліотеки тощо) для підтримки батьків дітей з особливими освітніми потребами	<i>Протягом даного періоду</i>	Консультативний центр Керівники ЗЗСО, ЗДО	Коштів не потребує				
11	Організація та проведення батьківських всеобучів для батьків дітей з особливими освітніми потребами		Консультативний центр Керівники ЗЗСО, ЗДО	Коштів не потребує				
12	Організація та проведення конкурсу «Повір у себе»		Топорівська с/рада Гуманітарний відділ Консультативний центр	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0

13	Підтримка участі дітей з особливими освітніми потребами у різноманітних конкурсах	<i>Протягом даного періоду</i>	Топорівська с/рада Гуманітарний відділ Консультативний центр	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Всього				20,0	20,0	20,0	20,0	20,0

VIII. Організація управління та контролю за ходом виконання Програми

Організаційний супровід та координація діяльності щодо виконання Комплексної Програми здійснюється гуманітарним відділом – відділом освіти, культури, молоді та спорту Топорівської сільської ради.

Гуманітарний відділ – відділ освіти, культури, молоді та спорту Топорівської сільської ради здійснює аналіз стану реалізації Програми і надає інформацію про її виконання голові Топорівської сільської ради та постійній комісії з гуманітарних питань один раз на рік – до 15 січня року, наступного за звітним.

Секретар Топорівської сільської ради

І. Романчук